

**«Фармакология» пәні бойынша
Ұлттық біліктілік тестілеуге арналған
тест спецификациясы**

1. Мақсаты: Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарында жұмыс істейтін педагогтарды аттестаттау барысында Ұлттық біліктілік тестілеуге арналған тест тапсырмаларын әзірлеу үшін құрастырылған.

2. Міндеті: Педагогтардың біліктілік деңгейінің біліктілік талаптарға сәйкестігін анықтау.

3. Мазмұны: «09160100 – Фармация» мамандығы, 4S09160101-Фармацевт біліктілігіне арналған «Фармакология» пәні бойынша педагогтарды аттестациялауға арналған тест.

№	Тақырып	№	Тақырыпша
01	Жалпы фармакология	01	Фармакокинетика, фармакодинамика негізгі ұғымдары. Дәрілік заттардың адам ағзасына әсері
		02	Дәрілік заттарды енгізу жолдары
		03	Химиялық өзгерістер Биотрансформация Сінірілуі
02	Рецепт, оның мазмұны мен мағынасы Рецепт жазу тәртібі	04	Рецепт: анықтамасы, мағынасы, құрылымы
		05	Дәрілік заттарды мөлшерлеу тәртібі
		06	ҚР нормативтік құқықтық актілеріне сәйкес бекітілген рецепті тағайындау тәртібі
		07	Рецептуралық бланктердің түрлері
03	Афференттік иннервацияға әсер ететін дәрілік заттар	08	Анастезиялық заттар
		09	Қармаушы заттар
		10	Қаптаушы заттар Адсорбирлеуші заттар
04	Эфференттік иннервацияға әсер ететін дәрілік заттар	11	М-н.-холиномиметиктер М-н.-холиноблокаторлар
		12	Адреномиметиктер
		13	Адреноблокаторлар
05	Орталық жүйке жүйесінің қызметін реттейтін дәрілік заттар	14	Наркозға арналған дәрілік заттар
		15	Ұйқы шақыратын дәрілік заттар
		16	Ауруды басатын дәрілік заттар
		17	Психотропты заттар
06	Тыныс алу жүйесінің қызметіне әсер ететін заттар	18	Тыныс алу стимуляторлары Жөтелге қарсы және қақырық шығаратын дәрілік заттар
		19	Бронхоспазмға қолданылатын дәрілік заттар

07	Ас қорыту жүйесінің жұмысына әсер ететін заттар	20	Тәбетке әсер ететін дәрілік заттар Құсуды шақыратын және құсуға қарсы дәрілік заттар
		21	Асқазан бездерінің бұзылыстарында пайдаланылатын заттар
		22	Гепатопротекторлар Гастропротекторы Өт айдайтын заттар
08	Зәр айдайтын заттар	23	Бүрек каналдарының эпителиінің жұмысына тікелей әсер ететін диуретиктер
		24	Альдостерон антогонистері Осмотикалық белсенді диуретикалық дәрілік заттар
09	Қан түзу жүйесінің жұмысына әсер ететін дәрілік заттар	25	Эритропоэзге әсер ететін дәрілік заттар
		26	Лейкопоэзге әсер ететін дәрілік заттар
10	Миометрий жұмысына әсер ететін дәрілік заттар	27	Миометриге әсер ететін заттар
11	Жүрек қантамыр жұмысына әсер ететін дәрілік заттар	28	Кардиотоникалық заттар
		29	Гипотензивті заттар Гипертензивті заттар Миокарт инфарктісі кезінде пайдаланылатын заттар. Жүректің ишемиялық ауруы кезінде пайдаланылатын заттар
12	Микробқа қарсы, вирусқа қарсы және паразитке қарсы заттар	30	Антисептиктер және залалсыздандырушы заттар
		31	Антибиотиктер
		32	Сульфаниламидтер
		33	Саңырауқұлақтарға, вирусқа қарсы заттар
Мәнмәтіндік тапсырмалар (мәтін, кесте, графика, статистикалық ақпараттар, суреттер және т.б).			

4. Тапсырма мазмұнының сипаттамасы:

Жалпы фармакология. Фармакокинетика, фармакодинамика негізгі ұғымдары.

Дәрілік заттардың адам ағзасына әсері. Дәрілік заттарды енгізу жолдары. Сіңірілуі. Биотрансформация. Рецепт, оның мазмұны мен мағынасы.

Рецепт жазу тәртібі. Рецепт, оның мазмұны мен мағынасы. Рецепт жазу тәртібі. Рецепт: анықтамасы, мағынасы, құрылымы. Дәрілік заттарды мөлшерлеу тәртібі. Рецептті тағайындау тәртібін бекітетін. ҚР нормативті құқылық актілері. Рецептуралық қалыптардың бланк түрлері.

Афференттік иннервацияға әсер ететін дәрілік заттар. Анастезиялық заттар.

Қалыптаушы заттар. Бүркеуші заттар. Адсорбциялаушы дәрілік заттар. Эфференттік иннервацияға әсер ететін дәрілік заттар. М-, н-холиномиметиктер

Антихолинэстеразды заттар. Адренометиктер. Адреноблокаторлар.

Орталық жүйке жүйесін реттейтін дәрілік заттар. Наркозға арналған дәрілік заттар. Ұйқы шақыратын дәрілік заттар. Ауруды басатын дәрілік заттар Психотропты заттар.

Дем алу жүйесіне әсер ететін заттар. Дем алу стимуляторлары. Жөтелге қарсы және қақырық шығаратын дәрілік заттар. Бронхоспазмға қолданылатын дәрілік заттар.

Ас қорыту жүйесінің жұмысына әсер ететін заттар. Тәбетке әсер ететін дәрілік заттар. Құсуды шақыратын және құсуға қарсы дәрілік заттар. Гепатопротекторлар. Диуретиктер. Альдостерон антогонистері. Қан жүйесінің жұмысына әсер ететін дәрілік заттар. Осмотикалық активті диуретикалық дәрілік заттар. Эритропозгге әсер ететін дәрілік заттар. Лейкопозгге әсер ететін дәрілік заттар. Миометрий жұмысына әсер ететін дәрілік заттар. Миометригге әсер ететін заттар. Жүрек жұмысына әсер ететін дәрілік заттар. Кардиотоникалық заттар. Гипотензивті заттар.

5. Тесттің бір нұсқасындағы тест тапсырмаларының қиындығы: Тест тапсырмаларының қиындығы 3 деңгейде беріледі: базалық деңгейде (А) – 25 %; орташа деңгейде (В) – 50 %; жоғары деңгейде (С) – 25 %.

Базалық деңгейдегі тест тапсырмалары қарапайым білім мен дағдыларын пайдалануға, түсушінің ең төменгі дайындық деңгейіне баға беруге, белгілі бір нұсқаулардың көмегімен әрекеттерді орындауға, қарапайым дәлелдер мен ұғымдарды пайдалануға негізделген.

Орташа деңгейдегі тест тапсырмалары негізгі білім мен дағдыларын дұрыс пайдалануға, жаңа жағдайларда қарапайым модельдерді тануға, деректерді талдау мен салыстыруға, жүйелеуге, дәлелдерді қолданып, ақпаратты жалпылау мен қорытынды жасау қабілеттерін бағалауға негізделген.

Жоғары деңгейдегі тест тапсырмалары неғұрлым күрделі білім мен дағдыларын пайдалануды, тапсырмалардың күрделі модельдерін тануды, мәселелерді шешу үшін білім мен дағдыларын біріктіруді, күрделі ақпаратты немесе деректерді талдауды, пайымдауды, тұжырымдарды негіздеуге бағытталған.

6. Тест тапсырмаларының формалары: Бір дұрыс жауапты және бір немесе бірнеше дұрыс жауапты таңдауға арналған жабық формадағы тест тапсырмалары.

7. Тест тапсырмаларын орындау уақыты:

Бір тапсырманы орындаудың орташа ұзақтығы 1,5 – 2 минутты құрайды.

8. Бағалау:

Аттестация кезінде тестілеудің жиынтық балы есептелінеді.

Бес жауап нұсқасынан бір дұрыс жауап таңдалған тапсырма үшін – 1 балл, дұрыс орындалмаған тапсырмаға – 0 балл алады.

Бірнеше жауап нұсқасынан барлық дұрыс жауаптар үшін – 2 балл, жіберілген бір қате үшін – 1 балл, екі және одан көп қате жауап үшін – 0 балл беріледі.

9. Ұсынылған әдебиеттер тізімі:

1. Харкевич Д.А. «Общая фармакология», Гэотар-Мед «2008 г. Учебник,
2. Анисимова Н.Б. «Клиническая фармакология», Ростов-на-Дону «Феникс» 2005 г. Учебник,
3. Гаевый М.Д., Петров В.И., Гаева Л.М. 2008 г. Учебник А.И. «курс лекции по фармакологии» 2005 г. Монография;
4. Виноградов В. М., Каткова Е.Б. «Фармакология с рецептурой» 2009 г. Учебник;
5. Майский В.В., Аляутдинов В.Н. , «Фармакология с общей рецептурой» 2010 г. Учебник;
6. Созонова И.В., Скорохватова Г.Л. «Практикум по фармакологии» 2005 г.;
7. Гаевый М.Д. «Фармакология с рецептурой » 2007 г.;
8. Малеванная В.В. «Конспект лекций» 2007 г. Учебник;
9. Венгеровский А.И. «Лекции по фармакологии» 2007 г. учебник.
10. Белоусов Ю.Б., Гурьевич К.Г. «Клиническая фармакология» 2005 г.;
11. Пичхадзе Г.М., Кадырова Д.М., Карбаева М.С., Ким И.И. , «Фармакология», «Арман»2010 г.